

Handläggare

Ole Ulnes
Telefon: 08-508 335 69
Elina Ekberg
Telefon: 08-508 335 68

Till

Utbildningsnämnden
2019-04-23

Yttrande över ansökningar om godkännande av huvudman för fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor i Stockholms stad och län

Svar på remisser från Skolinspektionen

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens yttrande och överlämnar det som svar på remissen till Skolinspektionen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Niclas Westin
Avdelningschef

Sammanfattning

Skolinspektionen har till Stockholms stad remitterat 10 ansökningar om godkännande av huvudman för nya fristående gymnasieskolor i Stockholms stad och i resten av Region Stockholm. Därtill har inkommit 17 ansökningar om utökningar av befintliga gymnasieskolor.

Ansökningarna omfattar 1 061 utbildningsplatser per årskurs och läsår vid full utbyggnad, varav 503 platser i Stockholms stad och 558 platser i resten av regionen. Av de 503 platserna inom Stockholms stad avser 218 platser redan befintliga utbildningar som en ny huvudman ansöker om att få bedriva vidare. Därutöver har det inkommit 10 ansökningar om att bedriva nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) vid två skolenheter omfattande totalt 64 utbildningsplatser per årskurs och läsår.

Behovet av utbildningsplatser i staden och i resten av regionen kommer kraftigt att öka fram till 2027. Antalet elever per utbildning är dock lägre på yrkesprogram än på högskoleförberedande program. Även en minskning med förhållandevis få elever skulle

kunna påverka Stockholms kommuns förutsättningar att erbjuda en bred och kvalitativ utbildning på aktuella yrkesprogram.

Förvaltningen bedömer dock med beaktande av ovanstående att en etablering av de sökta utbildningarna inte skulle medföra påtagligt negativa ekonomiska, organisatoriska eller pedagogiska konsekvenser för eleverna eller den del av skolväsendet som anordnas av Stockholms kommun. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens yttrande och överlämnar det som svar till Skolinspektionen.

Bakgrund

Ansökan om godkännande av huvudman för fristående gymnasieskola och gymnasiesärskola görs till Skolinspektionen. Ansökningarna remitteras sedan till lägeskommunen samt till närliggande kommuner för yttrande. Kommunens yttrande ska innehålla en beskrivning av etableringarnas ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser som kan uppstå på lång sikt, i vart fall en femårsperiod, vid start av de utbildningar som ansökningarna omfattar.

För att Skolinspektionen ska kunna göra en helhetsbedömning av vilka följder en etablering kan medföra bör kommunen utöver en konsekvensbeskrivning bifoga följande:

1. En befolkningsprognos över kommunens 16-åringar de kommande fem åren (år 2020–2025).
2. En sammanställning över antalet kommunala och fristående gymnasieskolor i kommunen som idag erbjuder de program och inriktningar som omfattas av ansökningarna.
3. Uppgift om antalet befintliga utbildningsplatser på respektive sökt program och inriktning vid kommunala respektive fristående gymnasieskolor i kommunen.
4. Uppgift om kommunen avser att erbjuda sökta program och inriktningar läsåret 2020/2021 samt om möjligt läsåret 2021/2022

Det är Skolinspektionens uppgift att bedöma om ansökningarna ska godkännas. I den del som avser huruvida utbildningen innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas inhämtas yttrande från lägeskommunen samt närliggande kommuner. Staden yttrar sig i ett samordnat remissvar. Svaret ska vara Skolinspektionen tillhanda senast den 8 maj 2020.

Regeringen beslutade den 11 december 2019 om en förändring i gymnasieförordningen som påverkar åtta yrkesprogram och inriktningar. Förordningen träder i kraft den 15 januari 2020 och ska börja tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2021. Ansökningstiden för de utbildningar som berörs har därför förlängts till den 31 mars respektive 31 maj för berörda nationella inriktningar samt den 7 april för riksrekryterande utbildning och särskilda varianter. Ytterligare ansökningar avseende gymnasieutbildningar med start höstterminen 2021 kan därför komma att remitteras till Stockholms stad utöver de som omfattas av bilagd sammanställning.

Ärendet

Skolinspektionen har till Stockholms stad remitterat 10 ansökningar om godkännande av huvudman för nya fristående gymnasieskolor i Stockholms stad och i resten av Region Stockholm.

Därtill har inkommit 17 ansökningar om utökningar av befintliga gymnasieskolor. Ansökningarna omfattar 1 061 utbildningsplatser per årskurs vid full utbyggnad, varav 503 platser i Stockholms stad och 558 platser i resten av regionen. Fördelat över tre årskurser omfattar ansökningarna således 3 183 platser. Av de 503 platserna inom Stockholms stad avser 218 platser redan befintliga utbildningar som en ny huvudman ansöker om att få bedriva vidare. Av planerade utbildningsplatser avser 848 platser högskoleförberedande program och 213 avser yrkesprogram. Det program som omfattas av störst antal ansökningar är ekonomiprogrammet (EK) med ansökningar om 322 platser per årskurs och läsår, totalt 966 utbildningsplatser vid fullt utbyggd verksamhet. Av dessa är dock 60 platser per årskurs, totalt 180 platser, redan befintliga utbildningar.

Därutöver har det inkommit 10 ansökningar om att bedriva nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) vid två skolenheter omfattande totalt 64 utbildningsplatser per årskurs och läsår. Ett godkännande av sådan utbildning gäller för fyra antagningsomgångar.

Ansökningarna med angivande av Skolinspektionens diarienummer ordnade per program och inriktning redovisas i bilaga 1.

Den konsekvensbeskrivning som Skolinspektionen begär av staden redovisas under Förvaltningens synpunkter och förslag nedan. De uppgifter som Skolinspektionen utöver konsekvensbeskrivningen efterfrågar medföljer som bilaga 2–5.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning i samverkan med gymnasieavdelningen och avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 april 2020. Ärendet kommer också att behandlas vid funktionshinderrådets sammanträde den 6 april 2020.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Gymnasieutbildningen i Region Stockholm är samordnad genom ett samverkansavtal mellan regionens samtliga kommuner samt Håbo kommun. Det betyder att eleverna i regionen och Håbo fritt kan söka alla gymnasieutbildningar på nationella gymnasieprogram i samverkansområdets kommunala och fristående gymnasieskolor.

Antalet 16-åringar bosatta i Stockholms stad bedöms att öka från cirka 9 500 år 2020 till drygt 11 000 år 2028, en ökning med 21 procent, se bilaga 2. Ökningen i resten av regionen uppskattas bli likartad. Det innebär att behovet av studieplatser i gymnasiet ökar och kommunerna kommer att tillsammans med fristående aktörer behöva expandera för att tillgodose platser åt regionens ungdomar. Antalet elever per utbildning är dock lägre på yrkesprogram än på högskoleförberedande program. Även en minskning med förhållandevis få elever skulle kunna påverka Stockholms kommuns förutsättningar att erbjuda en bred och kvalitativ utbildning på aktuella yrkesprogram.

I dagsläget erbjuds omkring 10 100 studieplatser i fristående gymnasieskolor i Stockholms stad och andelen studieplatser i fristående skolor är cirka 45 procent av eleverna folkbokförda i Stockholms stad.

I fristående skolor förväntas antalet ungdomar folkbokförda i Stockholms stad öka med cirka 3 300 elever fram till och med år 2027 då totalt det behövs cirka 15 900 studieplatser i fristående gymnasieskolor oavsett om skolan är belägen i Stockholm eller annan kommun. I årskurs 1 behövs nästan 5 600 studieplatser i fristående gymnasieskolor år 2027, en ökning med cirka 960 elever jämfört med 2019.

Med anledning av detta bedömer förvaltningen att en ökning av antalet utbildningsplatser i linje med det sökta antalet inte kommer att få negativa konsekvenser för eleverna eller för stadens utbildningsväsende.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Förvaltningen bedömer att ett förverkligande av de ansökta utbildningsplatserna inte kommer att ha negativa konsekvenser för barn och barns rättigheter eller för jämställdhet.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens yttrande som svar till Skolinspektionen.

Bilagor

1. Sammanställning av från Skolinspektionen till Stockholms stad remitterade ansökningar om nyetablering och utökning av fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor.
2. Prognos över befolkningsutvecklingen gällande 16-åringar i Stockholms stad 2020 – 2028 och andra elevprognoser
3. Sammanställning över planerat antal kommunala och fristående skolor inom Stockholms kommun med sökta program och inriktningar samt utbildningsplatser läsåret 2020/2021.
4. Redovisning av Stockholms stads planering av utbildningsutbud för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan läsåret 2020/2021